

Idrætselevs erfaringer med idrætsklasser

– et blik på Hillerød Kommune

Indholdsfortegnelse

Forord	3
Sammensætning	4
Fællesskabet og kulturen i idrætsklasser	7
Samspil mellem skole og idræt	11
Idrætsklassen på skolen	14
To spor – uddannelse og sport	15
Metode	17

Forord

Idrætslevers erfaringer med idrætsklasser - et blik på Hillerød Kommune er et tillæg til og skal læses i sammenhæng med rapporten *Idrætslevers erfaringer med idrætsklasser* [[Rapporten kan findes her](#)], der blev offentliggjort i begyndelsen af året. Rapporten og dens tillæg er del af et 3-årigt forskningsprojekt om idrætsklasser og talentudvikling i folkeskolernes 7. til 9. klassetrin i landets elitekommuner.

Rapporten er baseret på data fra en survey blandt 1.170 idræts elever og tilkoblede registerdata fra Danmarks Statistik om elevernes socioøkonomiske baggrund. Nærværende rapporttillæg indeholder særkørsler af disse data med fokus på idræts eleverne i Hillerød Kommune.

I tillægget er der fokus på fem områder: 1) *Idrætsklassernes sammensætning* – beskriver idræts-elevernes kønsfordeling, etnicitet og socioøkonomiske baggrund, 2) *Fællesskabet og kulturen i idrætsklasserne* – belyser fællesskabet og undervisningsmiljøet i idrætsklasserne, 3) *Samspil mellem skole og idræt* – belyser skolens tilpasning til elevernes idrætsudøvelse, 4) *Idrætsklassen på skolen* – belyser forholdet til de øvrige elever på skolen og 5) *To spor – uddannelse og sport* – belyser vægtning af sport og uddannelse og deres fremtidsplaner efter 9. klasse.

For uddybende behandling af disse fem og andre aspekter ved idrætsklasserne henvises til hovedrapporten.

Rapporten gør det muligt at se, hvordan Hillerød Kommune placerer sig i forhold til landsgennemsnittet på de fem fokusområder. Kommunens placering skal ikke læses som bedre end eller dårligere end, men snarere som en tydeliggørelse af de effekter kommunens idræts klassemodel har. På den baggrund kan man tage en drøftelse i kommunen af om, det man gør også er det, man ønsker at gøre. Rapporten er i den forstand et bidrag til diskussion af, hvordan man vil videreudvikle idrætsklasserne i kommunen.

Rapporten er udarbejdet af Epinion og forskerne Jesper Stilling Olesen og Jens Christian Nielsen fra Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU) ved Aarhus Universitet.

God læselyst!

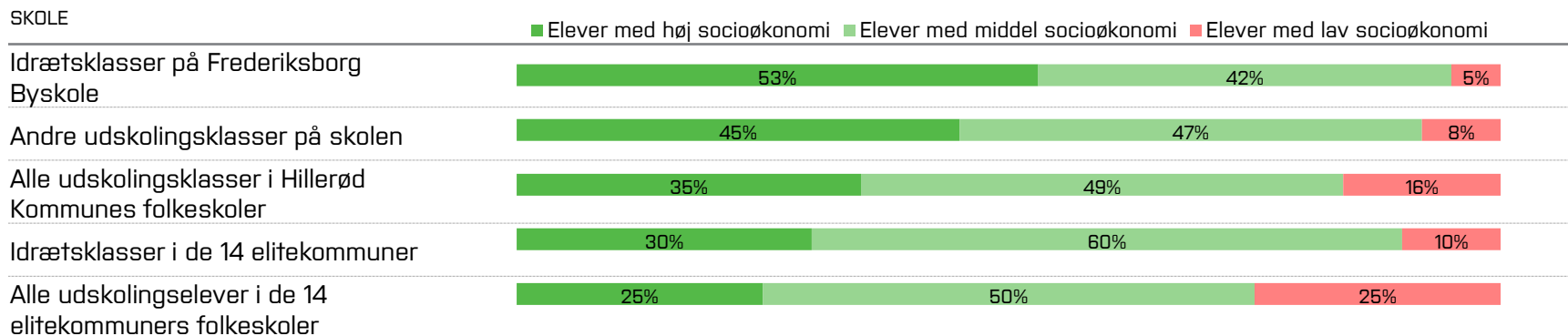
Jens Christian Nielsen og Epinion.
Institut for Uddannelse og Pædagogik (DPU), Aarhus Universitet

Sammensætning af idrætselever

Idrætsklasserne er sammensat på en anden måde end almindelige folkeskoleklasser i de respektive kommuner. Ud fra registerdata med alle idrætseleverne på 7., 8. og 9. klassetrin kan der tegnes profiler på idrætsklassernes elever, hvor det kan aflæses hvilken kønsmæssig, etnisk og socioøkonomisk baggrund de har. Dette sammenholder vi med fordelingen blandt alle elever på de tilsvarende klassetrin i elitekommunerne og i de skoler idrætsklasserne indgår i.

I idrætsklasserne er der typisk en overrepræsentation af drenge i forhold til piger, etnisk danske elever i forhold til indvandrere og efterkommere og eleverne er generelt en smule bedre stillet socioøkonomisk. Når klassernes sammensætning har en bias hænger det bl.a. sammen med den måde, der rekrutteres til klasserne på. Hvor almindelige folkeskoleklasser rekrutterer fra et bestemt skoledistrikt og sammensættes tilfældigt i klasser, så rekrutterer idrætsklasserne via idrætsklubber i elitekommunerne ud fra elevernes talent indenfor bestemte idrætsgrene.

Den socioøkonomiske sammensætning blandt elevgrupper

Elevernes sociale baggrund er undersøgt gennem brug af et socioøkonomisk indeks – ud fra en række baggrundsfaktorer for forældrenes økonomi, uddannelsesniveau og erhverv.

For alle skoleelever på 7.-9. klassetrin i de 14 elitekommuner er der udregnet en værdi for, hvor de placerer sig på det socioøkonomiske indeks. De 25 pct. elever med de laveste værdier er defineret som havende lav socioøkonomi, de 25 pct. med de højeste værdier som havende høj socioøkonomi og de 50 pct. med værdier i midten som havende middel.

Hvis idræts elevernes socioøkonomi skulle fordele sig normalt burde der være ca. samme fordeling. Her viser det sig, at der kun er 10 pct. af idræts eleverne med lav socioøkonomi, mens der er 60 og 30 pct. med hhv. middel og høj socioøkonomi.

Idræts eleverne har generelt en bedre socioøkonomisk baggrund sammenlignet med andre elever i elitekommunerne, da de har en øget tilbøjelighed til at komme fra familier med indtægtsgrundlag, uddannelseskapital og erhvervspositioner. Forskellen er især, at der er en markant underrepræsentation af elever, der kommer fra familier med lav socioøkonomi.

I diagrammet kan man se, hvordan idrætsklasserne i Hillerød Kommune er sammensat ud fra det socioøkonomiske indeks i forhold til andre idrætsklasser i de øvrige kommuner og i forhold til de almindelige klasser på skolen, i kommunen og i de øvrige kommuner.

Køns og etnicitetssammensætning

47%

af eleverne i
idrætsklasser er piger.
På landsplan er det **37%**

Idrætsklasserne har flere drenge end piger

Der er imidlertid stor variation mellem kommunerne. På skolerne i landets to største byer er der optaget stort set lige mange piger og drenge. I København har det også været en bevidst målsætning at idrætsklasserne skulle have en ligelig repræsentation af begge køn. I Aalborg er hver fjerde elev en pige, og i Haderslev er det hver sjette elev, mens Kommuner som Ballerup, Hillerød, Holstebro og Kolding har over 40 procent piger.

3,5%

af eleverne er etniske
minoritets elever.
På landsplan er det **3,8%**

Idrætsklasserne har relativt set få elever med etnisk minoritetsbaggrund

Blandt idrætsklasseeleverne er det kun 3,8 pct., der har en anden oprindelse end dansk (indvandrer og efterkommer), mens det for de deltagende kommuner gennemsnitligt set er 15,2 pct. af alle elever på 7.-9. klassetrin. Med andre ord er de etniske minoritetsunge underrepræsenteret i idrætsklasserne. Flere af idrætsskolerne er bevidst placeret i områder med sociale udfordringer og koncentration af socialt boligbyggeri. På disse skoler er forskellene på andelen af etniske minoritetsunge i idrætsklasserne og de øvrige klasser ganske iøjnefaldende. I selektionen af udøvere er der sjældent fokus på, at tiltrække idrætsudøvere, der afspejler skolernes elevprofil socialt og etnisk. Tværtimod har der flere steder været et mere eller mindre udtalt ønske om at tiltrække flere ressourcestærke elever for at styrke skolens profil.

Fællesskabet og kulturen i idrætsskolerne (I)

I hvilken grad føler du dig som en del af fællesskabet i klasse?

SKOLE	ANTAL SVAR	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	GENNEMSNI	SAMMENLIGNET MED ALLE KOMMUNER
Frederiksborg Byskole	49	76%	18%	6%		3.7	+0.2 ▲
Hele landet	1007	59%	37%	4%		3.5	-

Eleverne i idrætsskolerne er selekteret på baggrund af deres talent indenfor idræt, men skal indgå i folkeskolens klassefællesskab. På den ene side er de fælles om deres engagement i idræt og satsningen på at blive dygtige indenfor deres sport. På den anden side er de udvalgt som talenter og netop blevet tildelt en plads i en idrætsskole, fordi de har formået at skille sig ud fra fællesskabet. Spørgsmålet er om det sætter sig spor i klasserne som konkurrencementalitet, og om det i givet fald bliver på bekostning af villigheden til at samarbejde og hjælpe hinanden.

Et godt mål for om eleverne trives i idrætsskolerne er spørgsmålet om, hvorvidt eleverne føler sig som en del af et klassefællesskab. Det at føle tilhør til et fællesskab kan anskues som et vigtigt grundlag for børn og unges udvikling, trivsel og læring.

Idrætsskolerne formår på dette punkt generelt at skabe et klassefællesskab som eleverne oplever et stærkt tilhørsforhold til. En

majoritet af alle idrætselever angiver, at de i høj grad føler sig som en del af fællesskabet i idrætsskolen, mens få elever angiver, at de i mindre grad er en del af fællesskabet eller at de slet ikke er det.

Noget af det der kan have indflydelse på om idrætseleverne føler sig som en del af klassefællesskabet er, hvilken sportsgren de unge dyrker. Et opmærksomhedspunkt kunne på den baggrund være at have fokus på, om man kan styrke arbejdet med klassefællesskabet på tværs af idrætsgrene.

Klassefællesskabet udfordres også i stigende grad i løbet af uddannelsen – sandsynligvis pga. af større differentiering på elevernes talent, prioriteringer og fremtidsperspektiver. Dette peger på en kontinuerlig udfordring med at skabe fællesskab og trivsel i idrætsskolerne, selvom elevernes sportslige målrettedhed udvikler sig forskelligt.

Fællesskabet og kulturen i idrætsklasserne (II)

I idrætsklasserne skal der opretholdes en balance mellem at skabe grundlag for individets udvikling, uden at det bliver på fællesskabets bekostning. Eleverne er blevet bedt om at vurdere, hvor udpræget de oplever, at klasserne er kendetegnet ved *ro*, *fagligt fokus*, *seriøsitet*, *hjælpsomhed* og *konkurrence*.

Dermed afsøges, dels om der kan spores en særlig faglig målrettethed i idrætsklasserne, dels om konkurrenceorienteringen blandt idræts eleverne påvirker fællesskabet som læringsrum. I diagrammet på næste side kan man se, hvordan eleverne i Hillerød Kommune vurderer idrætsklassens undervisningsmiljø i forhold til idræts eleverne i de øvrige kommuner.

Hvordan vil du beskrive undervisningsmiljøet i klassen?

SPØRGSMÅL	SKOLE	ANTAL SVAR	■ Altid	■ Ofte	■ Indimellem	■ Sjældent	■ Aldrig	GENNEMSNIT	SAMMENLIGNET MED ALLE KOMMUNER
Præget af ro	Frederiksborg Byskole	49	4%	37%	51%	8%		3.4	+0.3 ▲
	Hele landet	1007	3%	32%	42%	20%	3%	3.1	-
Fokus på det faglige	Frederiksborg Byskole	49		29%	61%	10%		4.2	+0.3 ▲
	Hele landet	1007		17%	60%	20%	3%	3.9	-
Præget af seriøsitet	Frederiksborg Byskole	49	14%	73%	10%	2%		4.0	+0.3 ▲
	Hele landet	1007	12%	50%	32%	5%	1%	3.7	-
Præget af hjælpsomhed	Frederiksborg Byskole	49	35%	39%	20%	6%		4.0	+0.2 ▲
	Hele landet	1007	25%	41%	28%	6%	1%	3.8	-
Konkurrencepræget	Frederiksborg Byskole	49	45%	27%	20%	8%		4.1	+0.2 ▲
	Hele landet	1007	39%	27%	21%	10%	2%	3.9	-

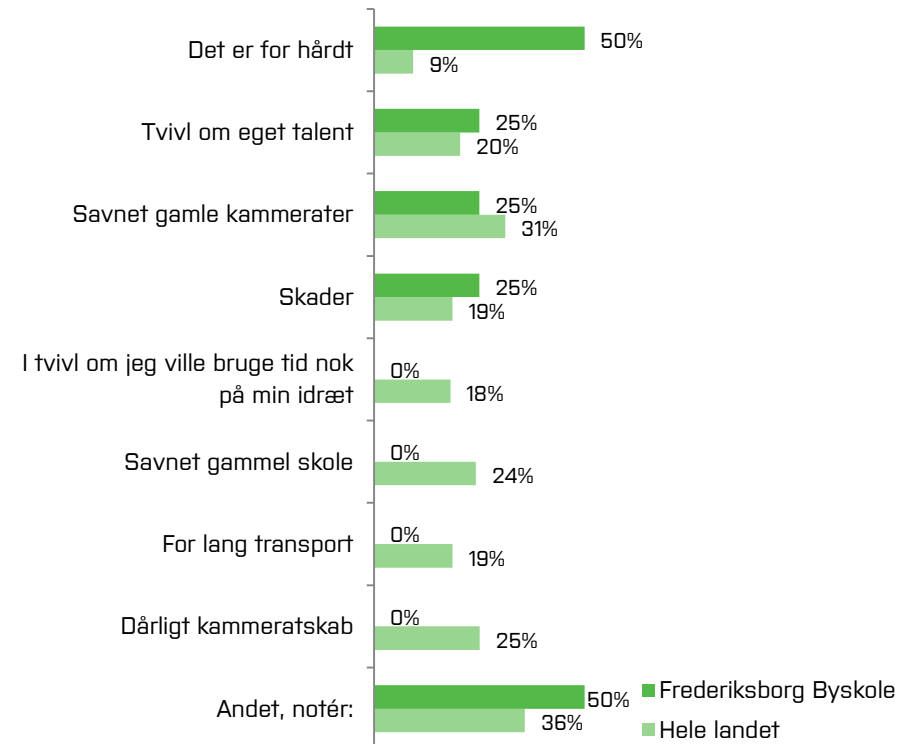
Fællesskabet og kulturen i idrætsklasserne (III)

8% har overvejet at stoppe i idrætsklassen. På landsplan er det **21%**

Langt de fleste idræts elever har aldrig haft overvejelser om at stoppe i idrætsklassen. Blandt de idræts elever som har overvejet at stoppe er den hyppigst angivne årsag, at de savnede deres gamle kammerater/deres gamle skole. Derefter følger at der er et dårligt kammeratskab i den nye klasse.

Der er også en del, som har været i tvivl om eget talent, om de ville bruge nok tid på idrætten og i relation hertil de som synes deres transport er for lang. Der er desuden en gruppe af idræts elever for hvem deres overvejelser om at stoppe, er forbundet med skadesforløb. Færrest angiver, at de har overvejet at stoppe, fordi de oplever, at det er for hårdt at gå i en idrætsklasse.

Hvorfor overvejede du at stoppe i idrætsklassen?
(Mulighed for flere svar)

Procent af elever, som overvejede at stoppe i idrætsklassen.

Fællesskabet og kulturen i idrætsklasserne (IV)

63%

ville stadig gå i idrætsklassen, hvis de ikke sigtede mod eliten. På landsplan er det **46%**

Vil eleverne stoppe i klassen, hvis de ikke længe sigter mod eliten i deres sport?

Lysten til at være i en idrætsklasse hænger for mange sammen med deres eliteorientering. Op mod en tredjedel af idrætseleverne svarer, at de ikke vil have lyst til at gå i klassen, hvis de ikke længere sigter mod at nå eliten i deres idræt. Der er dog endnu flere der svarer, at de vil forblive i klassen, hvis det skulle ske. Svarene peger på, at deltagelse i eliteidræt opleves som præmissen for deltagelse i klassen, og at elevernes legitime deltagelse kommer under pres, hvis de ikke længere deler idrætsligt engagement og målsætning med deres klassekammerater. Det kan fx skyldes, at de er kommet i tvivl om hvorvidt talentet rækker, eller at de har haft et alvorligt skadesforløb.

Når en relativt stor andel af idrætseleverne alligevel ville vælge at forblive i idrætsklassen, så skyldes det givetvis, at de hen ad vejen danner venskaber og indgår i andre former for fællesskaber, som ikke står og falder med deres idrætslige prioritering.

Tallene indikerer i hvilken grad eliteorientering opleves som en forudsætning for at gå i idrætsklassen.

Samspil mellem skole og idræt (I)

Efter at du er begyndt i en idrætsklasse...

SPØRGSMÅL	SKOLE	ANTAL SVAR	■ Ja	■ Nej	■ Ved ikke	GENNEM- SNIT	SAMMENLIGNET MED ALLE KOMMUNER
Har du fået bedre mulighed for at dyrke din sport?	Frederiksborg Byskole	49	92%	4%	4%	2.0	0.0 ▶
	Hele landet	1009	96%	3%	1%	2.0	-
Har du fået bedre mulighed for at passe din skole?	Frederiksborg Byskole	49	51%	29%	20%	1.6	0.0 ▶
	Hele landet	1009	43%	32%	26%	1.6	-
Har lærerne bedre forståelse for, hvad din idræt kræver	Frederiksborg Byskole	49	88%	8%	4%	1.9	0.0 ▶
	Hele landet	1009	82%	10%	9%	1.9	-
Har dine klassekammerater bedre forståelse for, hvad din idræt kræver?	Frederiksborg Byskole	49	96%	2%	2%	2.0	0.0 ▶
	Hele landet	1009	91%	3%	5%	2.0	-

En af de væsentligste mål for om idrætsklasserne lever op til deres formål, er hvorvidt idræts eleverne oplever, at det har givet dem bedre mulighed for at dyrke deres sport. For idrætsklasserne som helhed er det ganske positivt, at et markant flertal af eleverne oplever, at de gennem idrætsklassen har fået bedre mulighed for at dyrke deres sport.

Idrætsklassen ser ud til at medvirke til at øge den forståelse idræts eleverne oplever i omgivelserne for, hvad det kræver at dyrke og prioritere idræt på et højt niveau. Det gælder bl.a. for hvordan idrætsklasse eleverne oplever lærerne, og endnu mere udbredt ved, at de oplever, at deres klassekammerater har en bedre forståelse for, hvad deres idræt kræver.

Samspil mellem skole og idræt (II)

56%

har oplevet, at lektier og afleveringer er tilrettelagt fleksibelt i forhold til idrætsudøvelsen.

På landsplan er det **54%**

29%

svarer, at idrætsteamet sætter sig spor i den øvrige undervisning (ud over morgentræningen).

På landsplan er det **38%**

Oplevelse af fleksibilitet

Idræts eleverne er blevet spurgt om de oplever, at deres lektier og afleveringer er tilrettelagt fleksibelt i forhold til deres idrætsudøvelse. Det oplever mere end halvdelen af idræts eleverne, men der er også mere end hver fjerde som ikke oplever det. Det peger på en fleksibilitet i undervisningstilrettelæggelsen, og at der bliver taget individuelle hensyn til idræts elevernes idrætsaktiviteter. Det lægger mange idræts skoler også stor vægt på som en af de største styrker ved idræts klasserne. Her kan man se, hvordan idræts eleverne i kommunen oplever graden af fleksibilitet.

Idrættens spor i undervisningens tilrettelæggelse og indhold

Spørgsmålet er om idrætten sætter sig spor i den skolefaglige undervisning. På den ene side kan der argumenteres for, at idrætten ikke skal spille en yderligere rolle i skolens øvrige fag, og at det er vigtigt, at idræts eleverne får de nødvendige kompetencer og den almene dannelse og alsidighed, som folkeskolen har til formål at give alle elever. På den anden side rummer inddragelsen af idrætten i de øvrige skolefag potentialer. Dels vil det kunne bidrage til at skabe større sammenhæng i idræts elevernes hverdag, dels vil det kunne åbne for refleksion over den rolle idrætten har for dem personligt og samfundsmæssigt set, og derved bidrage til udviklingen af en version af det hele idræts menneske, der går mere retning af det dannede idræts menneske.

Samspil mellem skole og idræt (III)

I hvilken grad har I til skole/hjemsamtalen talt om, hvordan du klarer dig sportsligt?

SKOLE	ANTAL SVAR	I høj grad	I nogen grad	I mindre grad	Slet ikke	GENNEM- SNIT	SAMMENLIGNET MED ALLE KOMMUNER
Frederiksborg Byskole	44	9%	52%	39%		1.7	-0.8 ▼
Hele landet	968	23%	27%	28%	22%	2.5	-

Idrætsklassernes skole/hjem-samarbejde

I idrætsklasserne er det interessant, hvordan elevernes idrætsudøvelse indvirker på og gøres til genstand for skole/hjem-samarbejde. Idræts eleverne om de har været til skole/hjem-samtale, og i hvilken grad det sportslige område blev berørt.

Hvordan eleverne klarer sig fagligt og hvordan deres sociale trivsel er, er traditionelt de helt centrale temaer ved en skole/hjem-samtale.

Sådan er det også i en idrætsklasse, men her optræder det idrættslige tema også i større eller mindre grad i over 3/4 af samtalerne. Hvor meget det fylder svinger naturligvis en del. For dem, der angiver at temaet blev berørt i mindre grad, kan der være tale om en indledende bemærkning for at skabe god stemning. Men knap halvdelen angiver, at det blev behandlet i nogen grad eller i høj grad.

Svaret indikerer i hvilken grad idræt er blevet til et væsentligt fælles anliggende for skolen og forældrene.

Idrætsskassen på skolen

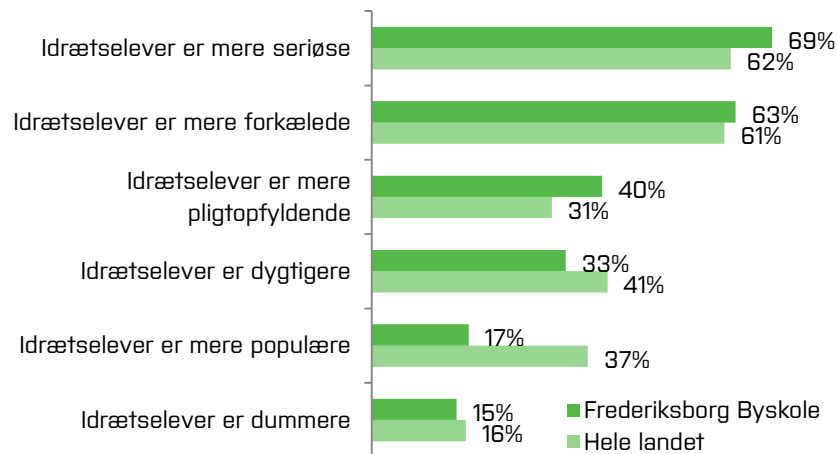
Set fra skolens perspektiv kan man frygte, at idrætsskasserne bliver små øer i skolen, hvor idrætseleverne lever deres eget liv i mere eller mindre isolation fra de øvrige elever.

Skolerne har derfor en interesse i, at idrætsskasserne bliver godt integreret i de folkeskoler, der er udpeget til at rumme dem. Samtidig er det et centralt formål for idrætsskasserne at være ramme om et eliteidrætsmiljø, hvor eleverne deler en fælles indstilling til at dyrke sport på et højt niveau.

Integrationen af idrætsskasserne må derfor ikke foregå på en sådan måde, at forskellen mellem idrætsskassmiljøet og miljøet i de almindelige klasser udviskes. Forskellen må på den anden side heller ikke blive så stor, at der graves grøfter.

Her kan man se, hvordan idrætseleverne i Hillerød Kommune oplever fællesskabet med de andre elever på skolen sammenlignet med de øvrige idrætsskasser i landet.

Hvordan tror du, at de andre elever på skolen ser på jer i idrætsskassen? (Mulighed for flere svar)

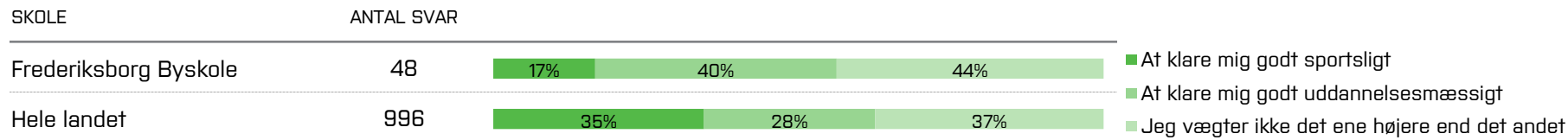

Hvordan synes du fællesskabet er med de andre elever på skolen?

SKOLE	ANTAL SVAR	Meget godt	Godt	Hverken godt eller dårligt	Dårligt	Meget dårligt	GENNEMSNIT	SAMMENLIGNET MED ALLE KOMMUNER
Frederiksberg Byskole	48	15%	13%	42%	27%	4%	3.1	-0.2 ▼
Hele landet	1002	15%	33%	29%	17%	6%	3.3	-

To spor – uddannelse og sport (I)

Hvad vil du vægte højest i de kommende fem år?

Idræts eleverne er blevet bedt om at prioritere, hvorvidt de vil vægte at klare sig godt sportsligt eller uddannelsesmæssigt de næste fem år. Besvarelserne giver en indikation på, hvor højt idræts eleverne prioriterer den fortsatte udvikling af deres talent, og i hvilken grad det skal foregå ad to fremtidsspor.

På landsplan svarer den største andel af idræts eleverne, at de ikke vil vægte det ene over det andet. Ikke desto mindre er der flere idræts elever, der peger på, at de vil vægte det sportslige højest de kommende år end elever, der vil vægte det uddannelsesmæssige.

Bag disse tal gemmer der sig en markant kønsforskel. Dobbelt så mange af drengene som pigerne vil vægte det sportslige højest.

Desuden viser der sig at være tydelige forskelle på elevernes prioriteringer alt efter, hvilken socioøkonomisk baggrund, de har. Blandt eleverne med en lav socioøkonomisk baggrund finder vi flest, der vil prioritere sporten højest, mens vi blandt elever med en høj finder flest, der vil prioritere skolegangen.

63%

vil et sted hen, hvor der er en særlig idrætslinje eller lignende, som giver mulighed for at prioritere idrætten.

På landsplan er det **75%**

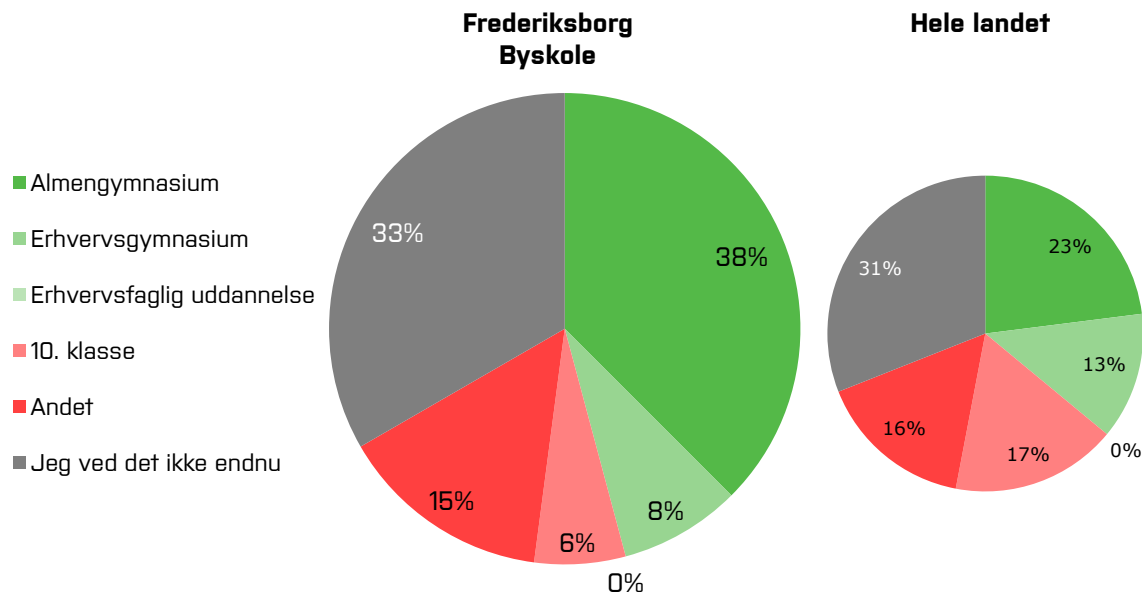
To spor – uddannelse og sport (II)

Idrætseleverne er blevet bedt om at besvare, hvad de skal efter 9. klasse. Et spørgsmål der oplagt er mere påtrængende for idrætseleverne i 9. klasse end eleverne i 7. klasse, men som for alle elever kan ses som en indikator på, hvilke tanker de gør sig om videre uddannelse og hvad de er motiverede for uddannelsesmæssigt.

Idrætseleverne er også blevet spurgt, hvorvidt deres valg af uddannelse/uddannelsessted har en idrætlinje eller lign., der giver dem mulighed for at prioritere deres idræt. En klar majoritet af idrætseleverne angiver, at det er tilfældet for deres valg.

Tallene giver således også en indikation på, hvor idrætseleverne kan få indfriet deres ønsker om fortsat at kombinere idræt og uddannelse.

Hvad skal du efter 9. klasse?

Metode

I *Idrætslevers erfaringer med idrætsklasser - et blik på Hillerød Kommune* er et tillæg til og skal læses i sammenhæng med rapporten *Idrætslevers erfaringer med idrætsklasser* [[Rapporten kan findes her](#)]. Rapporten og dens tillæg er baseret på data fra en survey blandt 1.170 idræts elever, der går i særlige idrætsklasser på folkeskoler i elitekommunerne Kolding, Aarhus, Ballerup, Esbjerg, Gentofte, Haderslev, Herning, Hillerød, Holstebro, Horsens, Kolding, København, Randers og Roskilde. Desuden er surveydata blevet tilkøbt registerdata fra Danmarks Statistik om elevernes socioøkonomiske baggrund.

Den elektroniske survey har været cpr-baseret og er blevet gennemført i perioden fra 1. maj til 30. juni 2013 i samarbejde mellem Aarhus Universitet og med Epinion. 1.010 ud af de 1.170 idræts elever besvarede surveyen, dvs. en svarprocenten på 86,3 pct. De tilkoblede registerdata er baseret på udtræk i Danmarks Statistik på alle idræts elever i 7.-9. klassetrin på folkeskoler i 14 elitekommuner. For idræts eleverne er der blevet trukket oplysninger om deres forældres erhvervsstatus, uddannelseslængde og økonomi samt om de har status som indvandrere eller efterkommere. Disse data er blevet sammenholdt med tilsvarende udtræksdata på alle elever på samme klassetrin på hhv. de pågældende skoler og på alle folkeskoler i de 14 elitekommuner.

Udregning af gennemsnit

I rapporten er anvendt fire skalaer, hvorfra gennemsnit er beregnet:

- I høj grad (4); I nogen grad (3); I mindre grad (2); Slet ikke (1)
- Altid (5); Ofte (4); Indimellem (3); Sjældent (2); Aldrig (1)
- Ja (2); Nej (1)
- I meget høj grad (5); I høj grad (4); I nogen grad (3); I mindre grad (2); Slet ikke (1)

Sammenligning med landsgennemsnit

I rapporten sammenlignes resultaterne fra Hillerød Kommune med gennemsnittet for landets 14 elitekommuner, som indgår i undersøgelsen.

I flere af tabellerne er angivet et tal, som angiver hvorvidt Hillerød Kommune ligger over eller under gennemsnittet for de 14 elitekommuner. En grøn pil angiver, at kommunen ligger højere, mens en rød pil angiver, at kommunen ligger under gennemsnittet for de 14 elitekommuner.